

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 2. Vtrum Christus dederit iudæ corpus suu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](#)

Qu. 81. De modo, quo Christus est vsus hoc Sacramento. Art. 1. 2. 147

Et Diuino. Dico Secundò, Probabilius est iure diuino Sacerdotes teneri sub vtraque specie consecrare, & sumere. Et quidem de *Sumpione*, vix potest esse dubium, si consecratio vtriusque speciei est necessaria: nam sumpcio ad rationē sacrificij pertinet, vt infra dicemus. Vnde Concilium Tolet. Can. Relatum, ait, *Quale erit sacrificium, cuius nec ipse sacrificans particeps esse dignosatur?* De *Consecratione* tenent multi Doctores: Caietanus hoc loco, Hosius in Confessione Polonica c. 40. Palud. dist. 11. q. 1. art. 1. Siluester verbō Eucharistī. i. q. 5. & alij.

Luc. 22. Probatur Primo, Ex illis verbis Domini Lucae 22. v. 43. *Hoc facite in meam commemorationem.* Quibus verbis, vt ait Concil. Trid. sess. 22. c. 1. praecepit Dominus Apostolis, & eorum in Sacerdotio successoribus, ut offerrent & sumerent Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini, sub quibus ipse obtulerat. Vbi Concilium insinuat de vtraque specie extare præceptum diuinum. Nec refert, quod illa verba, *Hoc facite*, apud Lucam referantur tantum post consecrationem panis, & non post consecrationem vini; quia vel Lucas ea per anticipationem ibi refert, cum post vtriusque speciei consecrationē insinuet Canon noster dicta esse: vel certè bis dicta sunt à Domino, scilicet, post singulas species; quod indicat Apostolus 1. ad Corinth. 11.

Ratio. Probatur Secundò, Ex ingenti illa cura, qua Ecclesia semper cauit, ne sacrificium relinquereetur imperfeciū: vt patet 7. q. 1. Can. Illud, & Can. Nihil, ex duobus Concilijs Toletanis: idque Ecclesia pluris fecit, quam ut sumatur à ieiunis, aut confessione p̄missa.

Probatur Tertiò, allata ratione: *Quia essentia huius sacrificij, scilicet quatenus est representatiuum seu commemoratiuum sacrificij crucis, postulat ut Corpus & Sanguis seorsim sub diuersis*

speciebus ponantur. Sicut enim sacrificium crucis consistit in reali effusione Sanguinis, eiusq; à Corpore separatione; ita ratio huius sacrificij consistit in sacramentali effusione sanguinis & separatione; qua sit dum consecrantur Corpus & Sanguis sub diuersis speciebus.

Sed contrà: Si hoc est iuris diuini: ergo Pontifex non potest in eo dispensare: quod videtur falsum. Nam Raphaël Volaterranus l. 7. Geographiè cap. de Saxonibus, scribit ab Innocentio VIII. concessum Norwegiis, vt sine vino sacrificarent, eò quod ibi vino careant, & aliunde importatum ob asperitatem frigoris continuo acescat.

Respondeo, Admitto Pontificem non posse dispensare: cuius signum est, quod usque ad tempora Innocentij VIII. nullum extet vestigium huiusmodi dispensationis, vel vsus. Illud autem Volaterrani videtur valde vacillare: si enim hoc verum est, mirum certe est alios Autatores illius aetatis rem tam nouam silentio præterisse; neque extare aliqua signa huius dispensationis apud illā gentem, cum vix sint centum & quindecim anni. Et cur usque ad illud tempus dilata dispensatio? Cur idem modò non ita fit, cum eadem causa daret? Adde, Volaterranum habere, Innocentium concessisse sine vino calicē consecrare; quod sine dubio falso est: non enim ignorare poterat Innocentius alias liquores consecrari non posse.

Aduerte tamen: non esse improbatibile, Pontificem posse dispensare ob extremam aliquam necessitatem. Ita tenet Gabriel lect. 53. Adrianus qu. de ieiunio necessario ad sumpcionem Eucharistica pagina 76. vbi citat pro hac sententia Alexandrum Halensem in Compendio Theolog. lib. 6. Idem tenet Claudio à Sanctis, Repetitione 10. cap. 3. & quidam alij.

47

Pontifex
non posse
dispensare,
vt sub una
tantu spē
cie confe-
cetur.

Contrariū
est proba-
bile.

QVÆSTIO LXXXI.

De modo, quo Christus est vsus hoc Sacramento.

In Quatuor Articulos divisa.

ARTICULUS I.

Vtrum Christus sumpserit Corpus suum & Sanguinem?

Respondetur Affirmatiuè. Est valde probabile, et si non certum. Colligitur probabilitate ex Hieronymo q. 2. ad Hesychiam; *Dominus Iesus Christus ipse conuua, & conuiuum; ipse comedens, & qui comeditur.* Chrysostom. hom. 83. in Matth. Ut non turbarentur Discipuli, prius Sanguinem suum bibit. Hesichius in c. 8. Leuit. *Christus in cena prius Sanguinem accepit, deinde Discipulis dedit.* Idem docet Glossa in cap. 3. Ruth apud D. Tho. & cōmūniter Doctores, dist. 11. Ratio p̄fus sumpcipua est; Quia Christus ibi sacrificauit: atqui sacrificans in primis debet participes esse sacrificij; vt colligitur ex cap. 6. & 7. Leuitici: vbi Sacerdotes prius iubent sumere de sacrificijs, deinde populus. Vnde etiam Sacerdotes noui Testamenti debent necessariò sumere Eucharistiam in sa-

crificio. Deinde quia Christus debebat Apostolis dare exemplum sumendi, sicut & consecrandi: ergo &c.

ARTICULUS II.

Vtrum Christus dederit Iudeo Corpus suum?

Respondetur Affirmatiuè. Notandum, Quoddam tenuisse contrarium. Sie Hilarius c. 30. in Matth. & Rupertus lib. 10. in Matth. sub finē: quæ sententia etiā habetur apud Clementē lib. 5. Constitutione Apostolicalarum c. 16. & defenditur Turriano in Commentario illius loci.

Sed quod docet D. Thomas, est quasi certum. Verius est Probatur; Marci 14. vbi dicitur, *Et biberunt ex eo Iudam crā omnes;* Iudam autē tunc interfuisse, patet ex c. 22. commun. calce. Luke 5. 20. vbi cum Dominus dixisset, *Hic est Marci 14. calix nouum Testamentum in meo Sanguine, qui pro nobis effundatur:* subditur, *Veruntamen ecce manus trā- Luke 22.*

N n i j dentis me,

dentis me, mecum est in mensa. Idem docent Patres: Dionysius Areopagita de Ecclesiast. Hierarchia c. 3. p. 3. sed non nihil obscurè. Et aperte August. Tract. 62. in Ioannem, & Commentario in Psal. 10. & epist. 162. Chrysostomus hom. 46. in Ioan. & homil. 2. de proditione Iudei. Ambrosius lib. de Apologia David sub finem. Cyprianus serm. de Cœna Domini: & alij. Denique Magister, & Doctores dist. 11.

ARTICVLVS III.

*Vtrum Christus sumpserit, & de-
derit Discipulis Corpus
impassibile?*

R Espondeo & Dico Primo, Sumpisse & de-
dise Corpus suum passibile, sed modo im-
passibili: scuti id, quod est visibile, dedit modo
invisibili.

Vbi aduerte, passibilitatem, & impassibilitatem
vel Impas-
sibilitas est
in Eucha-
ristia con-
comitanter.
esse in Eucha-
ristia con-
comitanter.

Passibilitas
est in Eucha-
ristia con-
comitanter.

Vbi aduerte, passibilitatem, & impassibilitatem
esse in Eucharistia concomitanter, scut & cetera
qualitates: vnde quando ipsum Corpus in forma
naturali erat passibile, eadē passibilitas ponebatur
in Eucharistia, quamvis non posset ibi ab extrin-
seco pati, vel etiam ab intrinseco naturaliter; ac
proinde ponebatur ibi modo impassibili: nō enim
magis poterat ibi naturaliter pati, quām si in se
impassibile fuisse. Nūc verò quia Corpus Christi

in forma naturali est impassibile, eadē impassibili-
tas est in Eucharistia, sicut & cetera Corporis
dotes. Nam ex vi institutionis tale ponitur Cor-
pus Christi in Eucharistia, quale est in seipso, ex-
cepta actuali extentione ad locum.

ARTICVLVS IV.

*Vtrum si hoc Sacramentum fuisset
seruatum, vel consecratum in
triduo mortis, Christus ibi fuis-
set mortuus?*

R Espondetur Affirmatiuē. Notandum hoc
valdē esse credibile: nam Christus absolute
volet mori pro genere humano: atqui nō fuisset
absolute mortuus, si in Sacramento mansisset
vivus. Tamen id non erat necessarium ex natura
rei, seu connexione, quam habebat Christus sub
Eucharistia ad se ipsum sub forma naturali, vt
suprā ostendit est; sed solū ex ordinatione di-
uina naturis rerum consentanea.

Probabilius tamē videtur, dolores in Eucha-
ristia non futuros, sicut nec lassiones: quia cū na-
turaliter non possint ibi resultare ex dolore, quem
habebat in forma naturali, debuissent diuinus
infligi magnō miraculo: quod non videtur satis
contentaneum diuinæ bonitati & sapientiæ.

QVÆSTIO LXXXII.

De Ministro huius Sacramenti.

Hic tribus Articulis tractata.

ARTICVLVS I.

*Vtrum consecrare hoc Sacramentū
sit proprium Sacerdotis?*

N Otandum est, Lutherum lib. de Capti-
uitate Babylonica cap. de Ordine, doce-
re omnem Christianum per baptismum
habere potestatem consecrati. Alibi ad-
iungit etiam Diabolum posse consecrare, modò
verba prouuntiet. Quod est satis consentaneum
ipsius principijs; quorum vnu est, Sacraenta non
operari, nisi excitando fidem: signa enim & verba
sacramentalia possunt excitare fidē, à quounque
adhibeantur. Quare Calvinistæ non satis conse-
quenter loquuntur, dum hac in re à Lutheranis
recedunt, affirmantes neminem habere potestatē
baptizandi, aut Eucharistiam administrandi, nisi
Ministrum publicum ad hoc deputatum, elseque
irritum, si alteri fiat. Pro veritate:

Dico Primo, Fide tenendum est, solos Sacer-
dotes ritè ordinatos, habere potestatē consecranti
Eucharistiam. Patet hoc ex Concilio Niceno I.
can. 14. vbi inter cetera dicitur, *Sacerdotes habere
potestatē offerendi Corpus Domini, non autem Diaconos.*
Item ex Concil. Lateranensi sub Innocentio III.
Hoc Sacramentum nemo potest confidere, nisi fuerit Sa-
cerdos ritè ordinatus. Denique ex Concil. Trid. sess.
22. cap. 1. & can. 2. & sess. 23. cap. 1. & 4. & can. 6.
Probatur Primo, Ex Scriptura: Luc. 22. v. 19.

Hoc facite in mean commemorationem: quod non est
dictum, nisi solis Apostolis, & eorum in Sacerdotio
successoribus: vt docet Concilium Trident. ergo
non est omnium confidere hoc Sacramentū: Con-
sequenter probatur, Quia illi soli possunt hoc con-
fondere, quibus id à Domino est commissum.

Antecedens probatur Primo, Quia his verbis
non solū data est potestas, sed etiam præceptum
consecrandi Eucharistiam: atqui præceptum con-
secrandi nō est omnibus datū, sed solis Apostolis,
& eorum successoribus: ergo hęc verba non perti-
nent ad omnes homines. Dices, Illud, Hoc facite,
refertur solū ad actionē manducandi, & sic per-
tinet ad omnes. Sed contrā: Quia inter Euangeli-
stas solus Lucas habet hęc verba, qui non memi-
nit manducationis; sed solū *Accipe pane gratias*,
egit, & fregit, & dedit eis dicens, Hoc est Corpus meum,
quod pro vobis datur. Hoc facite in mean commemora-
tionem. Vnde patet Luca referre illa verba ad to-
tam Christi actionem; vt sensus sit, *Hoc quod me fa-
cere vidisti, facite in mean commemorationem:* id est,
Accipite panem, benedicte, consecrate, offerre, sumite,
distribuite: hęc enim Dominus fecerat, & vnum-
quodque horum faciēdum est in memorīa ipsius.
Vnde Apostolus 1. ad Cor. 11. ex istis verbis col-
ligit, etiam manducationem debere fieri in me-
moriam Dominica mortis, non tamen restringit
ea ad solam manducationem. Confirmatur, Quia
si non referrentur ad totam Christi actionem,
nullum extaret præceptum de huius Sacramenti
consecratione.

Antecedens

¹
Hæresis
Lutheri,
& aliorū.

²
Soli Sacer-
dotes ha-
bent potes-
tatem con-
secrandi
Eucha-
ristiam.